

Scouting Nederland Museum Baarn

Scouting Nederland Museum Baarn
Amsterdamsestraatweg 51
3744 MA Baarn

Bulletin

20e jaargang nummer 1 – maart 2013

Een nieuw scoutingmuseumseizoen is weer begonnen. Op zaterdag 2 maart gingen de deuren weer open. Op 9 maart was het museum al weer gastheer voor de boekenruilbeurs van de NVVSO. **En 's middags ontvingen we vervolgens onze** suppoosten, onzen vrienden en donateurs. De gang zit er al direct goed in!

Onze vrijwilligers zijn er weer helemaal klaar voor. Klaar om mensen te vertellen over wat scouting is en hoe het ooit was. Klaar om jeugdleden te laten zien hoeveel méér scouting is dan alleen de wekelijkse bijeenkomst met soortgenoten. Klaar om oud-scouts weer herinneringen te laten ophalen en terug te voeren in de tijd. Klaar om de leiding na een drukke kampweek even een uurtje de zorg voor een programma uit handen te nemen door de kinderen op verkenning te laten gaan in het museum. Klaar om bezoekers van de scoutshop dubbel waar voor hun geld te geven. Klaar om onderzoekers en schrijvers van dienst te zijn als het gaat om scouting historie. Klaar om weer vraagbaak te zijn voor ons eigen Landelijk Servicecentrum. Kortom: Wij zijn paraat!

In dit nummer vindt u allerlei informatie vanuit het bestuur. Ontdekt u dat er steeds weer nieuw materiaal de weg naar ons museum weet te vinden. Blijkt dat er nog altijd zaken opdoemen waarvan we het bestaan niet eens vermoedden. En vooral dat we met onze nieuwe tentoonstelling weer ons partijtje meeblazen in museumland. Veel leesplezier!

Van de bestuurstafel

In de afgelopen periode is het bestuur met een aantal zaken bezig geweest. Zo is uitgebreid gesproken over het collectieplan van het museum. Willen we alles verzamelen of worden we meer documentatiecentrum? Er is nog geen duidelijk standpunt ingenomen. Dat heeft ook te maken met financiën en ruimtegebrek. Volgende vergadering wordt er verder over gesproken.

Het bestuur heeft in 2012 wel besloten om de collectie uit te breiden met de aankoop van een aantal zeldzame boeken van Baden Powell en een grote collectie scouting-ansichtkaarten.

Daarnaast is er gesproken over het werven van nieuwe donateurs (iets voor U?) en over de nieuwe

folder die er gaat komen. Ook de website van het museum krijgt een nieuw uiterlijk op termijn.

In februari is de nieuwe tentoonstelling: 'scouting, daar zit muziek in' ingericht. Het is een erg leuke tentoonstelling geworden met heel veel te kijken en ontdekken.

Verder heeft het bestuur er zorg voor gedragen dat de dagelijkse gang van zaken in het museum gladjes zijn verlopen, met een hoofdrol daarbij voor Adri. Het regelen van de suppoosten, de correspondentie en het verwerken van gekregen items zijn o.a. taken die zij doet.

Bezoekers en giften

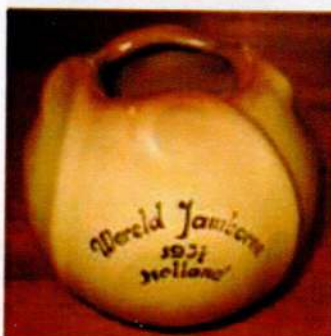
Van een groep uit Heemskerk kregen we een prachtige Goudse doorrokerspijp waarop een afbeelding van B.-P. te zien is met de tekst Wereld Jamboree 1937.

Zij hadden de pijp van hun oud-hopman gekregen en vonden dat

deze in het museum thuishoorde. En dat is ook zo !!!! Een hele mooie aanwinst voor ons.

Ook mochten we een vaasje en een asbak van de Pottenbakkerij uit Schoonhoven aan onze collectie toevoegen. Heel, heel hartelijk dank.

U begrijpt aan bezoek ontbreekt het ons niet. We hebben afgelopen jaar heel wat mensen mogen

helpen met het zoeken naar gegevens, geholpen met foto's bij artikelen in kranten, de nodige vragen beantwoord over hoe oud is dit voorwerp, of wat weten jullie hiervan..., altijd leuk om dit uit te zoeken. Ook komen gelukkig regelmatig mensen met giften binnen, waar we u allen heel hartelijk voor willen danken.

H.P.O.

Enige tijd geleden alweer kregen we bijgaand embleem in ons bezit. De enige berichtgeving die we erbij ontvingen was dat het afkomstig zou zijn van de "Hollandsche Padvinders Organisatie", een zelfstandige club ergens uit Amsterdam in de jaren '30. Na de nodige correspondentie met verschillende verzamelaars

is meer documentatie bekend geworden van deze club, welke nooit aangesloten is geweest bij een van de ons bekende organisaties NPV, KV, PVN en NCVP.

Er zijn foto's en brieven opgedoken, een eisen klassekaart en een brief- en felicitatiekaart waaruit kan worden afgeleid dat deze organisatie tussen 1927 en 1941 alleen in Amsterdam actief was. Na de oorlog is geen enkele documentatie meer bekend. Wij zijn echter blij met dit aanvullend stukje padvindersgeschiedenis in ons Museum. Een wat uitgebreider artikel is geschreven door Jan van der Steen en recentelijk gepubliceerd in het Lelie en Klaverblad van de NVVSO.

Wordt donateur van ons museum en steun ons !

"Scouting daar zit muziek in"

Voor onze nieuwe tentoonstelling hebben we dit onderwerp gekozen. Muziek en muziekboekjes kent de vereniging al meer dan 100 jaar. Oude en nieuwe bladmuziek, liedboekjes, grammofoonplaten en cd's/dvd's van alles is wat te zien. Voor een

insigne moest je een muziek instrument bespelen, kunnen zingen of samenzang leiden. De Nederlandse vaardigheidsinsignes op dit gebied kom je tegen.

Onderwerpen als Gang Show, Muziekbands en zingen om het kampvuur komen royaal aan de orde. De Gangshow komt uit Engeland. Ralph Reader heeft met scouts en later ook met girl guides een avondvullend programma gebracht in een theater met muziek, liedjes en sketches. In den Haag is een dergelijke wervelende show gegeven. Lokale groepen brachten – vaak ter promotie – een Revue of show. Zo kennen we in Den Haag de shows van o.a. Circus Hapida, in Utrecht de stadionshows o.l.v. Johan Bodegraven, maar ook in Amsterdam, Deventer en op meerdere plaatsen stonden padvinders en padvindsters op de planken.

Pom van Voorthuizen was de hopman die het kampvuur in 1937 leidde, hierover kun je iets lezen, maar vele hoptlieden en akela's zijn hem voorgedaan en na hem gekomen om de meisjes en jongens aan het kampvuur te vermaken en liedjes met hen te zingen.

Iedere groep had in de beginjaren en hoornblazer of trompetter voor de reveille en een tamboer in de groep die het tempo aangaf bij het marcheren.

Een zeer oude hoorn van de N.P.O. (1910-1915) is te zien, hij is een beetje gedeukt, maar dat vergeven we hem vanwege zijn ouderdom. vast Ook een hoorn met het Waakt insigne en andere signaalhoorns zijn te zien. Een dieptrom en jachthoorn hangen boven uw hoofd.

Van de scoutingbands zijn verder logo's, naambandjes, insignes en prijzen van bandconcoursen te zien. Een uniform van de Jeroen Bosch band uit Den Bosch geeft een leuke aankleding.

In het klein zijn er meerdere bands aanwezig. We wensen u veel kijkplezier.

Geschiedenis Loreto Luchtverkenner vastgelegd in logboeken en op website

Hans van Spanning vervolgt de beschrijving van de in ons museum aanwezige logboeken. In dit artikel geeft hij zijn eerste indrukken van de vorig jaar aan het museum overgedragen collectie van de Loreto Luchtverkenner uit Nijmegen.

Bij kennisname van de logboeken van de -rooms katholieke- Loreto Luchtverkenner valt onmiddellijk de omvang op. De verzameling beslaat uit maar liefst 17 cahiers over de periode 1950 tot 1975.

In vergelijking met de tot nu toe beschreven logboeken is er een tweede bijzonderheid. De geschiedenis van Loreto over de jaren 1949 tot 2011 is -verdeeld in periodes- op acht PDF bestanden vastgelegd op hun website (www.loretoluchtverkenner.nl).

Op deze website treffen we de hoofdlijnen aan van de geschiedenis van Loreto. De groep werd in 1949 opgericht en bleef tot 1985 actief op diverse locaties rond Nijmegen. In dat jaar werd het clubhuis verkocht. Van de opbrengst werd tot 2010 financiële steun verleend aan verschillende scouting activiteiten. Op 31 december 2011 werd de stichting Loreto officieel ontbonden.

De website biedt de mogelijkheid om de inhoud van de logboeken nader te beoordelen. Tussen beide

informatiebronnen bestaan duidelijke verschillen. De website is behalve op de logboeken ook gebaseerd op convocaties, krantenberichten en artikelen uit het groepsblad. Aanvankelijk was dit 'De Parachute'. Later verscheen het blad onder de naam 'De Roetol'. De inhoud van de website onderstreept de betekenis van groepsbladen voor de geschiedschrijving van een scoutinggroep.

Verschil in benadering

De website toont in vergelijking met de logboeken een andere benadering. De bijdragen voor de website zijn vanuit een blik over de gehele periode geselecteerd en beschreven. De logboeken geven de primaire impressies van de lotgevallen van de Loretogroep. De auteurs schrijven, afhankelijk van hun leeftijd en positie in de groep, vanuit verschillende invalshoeken.

Naast 12 logboeken van diverse patrouilles zijn er drie stamlogboeken en verder één logboek van de Pilotenraad en één van een assistent-leider.

Bij de patrouilles zien we vaak een duidelijk onderscheid tussen de verslagen van de jongere- en de oudere leden. Jongere scouts maken in het logboek soms plagerige opmerkingen over medepatrouilleleden en kritische opmerkingen over de leiding. Dit laatste is bij voorbeeld het geval wanneer in de ogen van de auteur de leiding bij wedstrijden tussen patrouilles overtredingen van de tegenpartij niet heeft opgemerkt. Verslagen van oudere verkenner en met name van stamleden zijn doorgaans zakelijker en strakker geformuleerd.

Geduld

Studie van logboeken vraagt geduld. Je moet je vaak door flinke gedeelten heen werken waarin weinig bijzonderheden zijn te vinden. Maar dan stuit je ineens op een interessante mededeling. Ook bij de logboeken van de Loretogroep is dit het geval. Een voorbeeld hiervan is de beschrijving van een brand in 1951 waarbij al het materiaal van de groep verloren ging. In de logboeken van de patrouilles wordt het accent gelegd op de hierna gehouden succesvolle bazar om Loreto 'uit de brand' te helpen. De assistent leider wijst in zijn logboek op

een krantenbericht waarin de leiding een eerdere mededeling van de redactie corrigeert. In dit bericht had de redactie ten onrechte geschreven dat de groep de brand door nalatigheid zou hebben veroorzaakt.

Een opvallende gebeurtenis wordt vermeld in het logboek van de Arenden-patrouille op 31 maart 1962. Een voorgenomen vliegtocht naar De Peel werd afgelast. De groepsleider (captain) verwees naar 'politieke omstandigheden' en voegde hieraan toe: 'Dat hebben jullie aan Soekarno te danken'. Kennelijk hield de weigering tot medewerking aan het gebruik van Amerikaanse toestellen op deze basis verband met de toenemende politieke spanningen tussen Nederland en Indonesië inzake de soevereiniteit over Nieuw Guinea

Het meest opvallend was voor mij is de beschrijving van een trektocht van de Loretostam naar de Ardennen in de zomer van 1962. Op de terugweg werd een café in Limburg bezocht. In het officiële verslag van deze tocht wordt vermeld dat de muziek hier zeer luid en rumoerig was en dat men besloot verder te gaan. Eén patrouille gaat in het logboek iets dieper op de achtergrond van deze gebeurtenis in. Hier wordt vermeld dat het favoriete nummer uit de jukebox het lied 'Janus' was. vrijwel zeker is hier het in die dagen zeer populaire nummer 'Janus, Janus, pak me nog een keer' van Ria Valk bedoeld. De auteur schrijft in het patrouillelogboek dat de groepsaalmoezenier dit te erg werd en dat hij het café verliet. 'Wij gingen toen ook maar', aldus de schrijver van het logboek.

Met deze voorbeelden hoop ik de betekenis van het onderzoek in logboeken te hebben aangegeven. Het zal ook duidelijk zijn dat de collectie van de Loretogroep een waardevolle aanvulling vormt op de logboeken die in het scoutingmuseum worden bewaard.

Hans van Spanning

Reclame

Een prima mogelijkheid om je bedrijf onder de aandacht te brengen is het maken van reclame. Hoewel

adverteren in kranten en tijdschriften tegenwoordig een geduchte concurrent heeft in digitale vormen zoals

2013-1

internet en social media, is dit nog steeds een belangrijke bron om producten aan te bieden. Ook in de begintijd van de padvinderij waren slimme ondernemers er vroeg bij. Op bijgaande briefkaart uit 1911 zien we dat de Gazelle Rijkswielafabriek hun assortiment tijdens de toen zeer populaire vliegdagen, hier in Goes, promoten. De afgebeelde padvindsters zullen op dat moment waarschijnlijk meer aandacht gehad hebben voor de vliegtuigshow!

Wordt donateur van ons museum en steun ons !

Bestuur

Het Bestuur is nu als volgt samengesteld:

Gerard Gijsbertsen, voorzitter

Paul Heessels, penningmeester

Adri Saltzherr- van den Berg, secretaris

Kees Ribbens, lid

Ruud Egberts, lid

Samen zetten ze de ingeslagen weg voort, die al meer dan 50 jaar een goed pad was.

Het Scouting Museum is open:

Van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur open. Ook op de eerste en derde woensdagmiddag kunt u terecht. Komt u op bezoek met een groep van 15 of meer personen, dan ontvangen wij u ook graag op andere uren, maar alleen na tijdige afspraak via telefoon 030 2717906 van Adri Saltzherr of mail museumbaarn@scouting.nl. Ons adres is: Scouting Labelterrein Buitenzorg, Amsterdamse straatweg 51, 3744 MA Baarn zie ook onze website: www.nationaalmuseum.scouting.nl

Contributie vrienden

De vrienden (en vriendinnen) van ons museum vragen wij hun bijdrage voor 2013 (€ 20,-) over te maken aan onze bankrekening IBAN:NL40RABO130025410 en BIC:RABONL2U t.n.v. Stichting Scouting Museum te Baarn. Hartelijk dank voor uw steun. Donaties en giften zijn zeer welkom.

Deze vallen onder de ANBI regeling.

Scouting Museum Bulletin

Redactie: Kees Ribbens en Adri Saltzherr- van den Berg

Adminstratie: Adri Saltzherr - van den Berg, Hof van Transwijk 153, 3526 XA Utrecht

Scouting Nederland Museum Baarn
Amsterdamsestraatweg 51
3744 MA Baarn

Bulletin

20e jaargang nummer 2 – oktober 2013

1953-2013

Ons museum bestaat dit jaar 60 jaar !!!!!

1953-1973, de eerste 20 jaren

Het Padvindermuseum in het Nationaal Hoofdkwartier van De Nederlandse Padvinders aan de Zeestraat in Den Haag moet een van de eerste in zijn soort geweest zijn. Wie weet wel 's werelds allereerste. Scouting was nog jong en dan denk je niet aan geschiedschrijving. Bovendien was iedereen net gekomen van de 2e wereldoorlog, waarin de club verboden was geweest. Het was dus een opvallend idee van Arnold Beekes, districtscommissaris van Rijnland, om zoiets bijzonders op poten te zetten. Beekes was een scouting-veteraan met een welgevulde palmares. Hij had de Jamborees van 1920, 1937, 1947 en 1951 meegemaakt en was eigenaar/samensteller van een groot formaat plakboek boordevol scouting memorabilia uit alle windstreken. Bij het 40-jarig bestaan van Scouting in 1950 had hij in Leiden een padvinders-tentoonstelling georganiseerd, die veel aandacht trok. En in december 1951 ontvouwde hij in leidersblad *Weest Paraat* zijn museumplan, aangevuld met een oproep om materialen af te staan.

Eigenlijk was het de bedoeling om het museum, gevestigd in een ongeveer 6 bij 6 meter grote kamer, op 22 februari 1953 te openen. Dat was de verjaardag van Baden-Powell, de legendarische oprichter en Chief Scout, aan wie de eerste expositie extra aandacht zou besteden. Maar in die maand had elke scout wel iets anders aan zijn hoofd. Iedereen hulp was nodig na de watersnoodramp. 'Mouwen omhoog, ons land moet droog!!!' Vandaar het uitstel tot 21 maart.

Bij de opening waren vele old-hands aanwezig. Zij hadden lang bewaarde objecten beschikbaar gesteld. Maar ook anderen toonden hun belangstelling, zoals de hoofdcommissaris van de Katholieke Verkenneren en de hoofdcommissaresse van het Padvindstersgilde. Plus vanzelfsprekend de pers met blocnotes en camera's.

In 1954 werd een expositie ingericht met padvinders-postzegels, bijeengebracht door luchtverkenner-skipper Wim Six. Wim was een van de eerste verzamelaars op dat terrein. In dezelfde periode kreeg dit speciale verzamelgebied internationaal aandacht en werden o.a. in Engeland, de Verenigde Staten en de Benelux Scouts-filatelistenclubs opgericht. Het verzamelen van scouting objecten als insignes, uniformen, boeken, bladen en andere documentatie was in die tijd een weinig beoefende hobby. In Engeland was de Badgersclub, gestart in 1955, een van de vroegste organisaties. In Nederland moest je scouts-verzamelaars met een lantarentje zoeken.

Een museum oprichten is één ding, het gaande houden en aandacht trekken is een tweede. Na enkele jaren bleek dat de belangstelling hoofdzakelijk bestond uit buitenlanders die het hoofdkwartier bezochten. De 2 assistentes van internationaal secretaris Jan van der Graaf hielden vanuit de serre een oogje in het zeil, maar hielpen ook actief mee bij allerlei museumtaken.

Toen in 1960 een jubileumtentoonstelling werd ingericht in het museum plus de aangrenzende vergaderzaal, kregen de dames door de hoofdcommissaris het dankbaarheidsinsigne uitgereikt.

Daarna trad een mindere fase in, door de ziekte en het overlijden (in 1962) van Arnold Beekes. Hij werd met padvinderseer begraven. Het museum raakte enigszins in verval. De afdeling voorlichting van de

NPV gebruikte de ruimte graag voor bijzondere ontvangsten en persmeetings. Rond 1970 is de hele expositie nog eens bijgewerkt, afgestoft en heringericht met wat modernere aandachtstrekkers. Er was meer aandacht voor de toekomst. Er hing een fusie in de lucht met de 3 andere verenigingen.

1973-1993, de dans met de dozen

Toen in januari 1973 de fusie er door was, zette Scouting Nederland vaart achter de veranderingen. Het gebouw aan de Zeestraat moest worden leeggeruimd, net als de andere 3 hoofdkwartieren. In Amersfoort werd een voorlopig Landelijk Bureau in gebruik genomen. Het zat mudjevol functionarissen en ruimte voor een museum was er niet. Trouwens, belangstelling voor de historie was sowieso geen item. We rusten niet uit, want we willen vooruit, naar de toekomst die ons behoort. Gelukkig bleek fusie-secretaris Jan van der Graaf een reddende engel. Terwijl iedereen rondrende liet hij de hele museumcollectie inpakken en verhuizen naar Ommen, waar op de Padvindstersboerderij een hoek werd vrijgemaakt op een van de zolders. Als er af en toe een vraag kwam betreffende de geschiedenis (varierend van schrijvers van afstudeerscripties tot samenstellers van nostalgieboeken) reisde Jan naar Ommen en zocht met hulp van zijn echtgenote het benodigde uit de verhuisdozen. In februari 1976 besloot het landelijk bestuur van Scouting Nederland tot oprichting van een Scouting Museum en historisch Scouting archief. In verband met verkoop van de Laarhoeve (de nieuwe naam van de Padvindstersboerderij) in datzelfde jaar, werd de stapel dozen gesplitst, de ene helft naar Baarn, de andere naar het Katholiek Documentatiecentrum in Nijmegen. Het maken van plannen ging inmiddels voort. Dat resulteerde in de oprichting van een werkgroep in april 1979. Vanzelfsprekend waren alle 4 de vroegere verenigingen vertegenwoordigd.

Na lang zoeken naar een geschikte locatie bleek toch Buitenzorg Baarn de meest ideale plek. Het koetshuis moest wel worden verbouwd en om dat te kunnen financieren werd gebruik gemaakt van de actie 'Jongeren bouwen voor jongeren'. De werkgroep werd in 1987 deels vernieuwd. Het gebouw moest leeg dus de dozen werden andermaal verhuisd, ditmaal naar Soest. Vrijwilligers gingen de inhoud daar sorteren. Het bleek dat de collectie verre van compleet en

presentabel was. Ook daar werd in voorzien. Een rondreis met een fraaie diaserie die de droom zichtbaar maakte, leverde support, centen en spullen op. In 1989 kon de aannemer starten met de verbouwing. We zullen diverse verrassingen, zoals bijkomende kosten en knagende kevers, hier niet memoreren. Maar het duurde allemaal langer dan voorzien en gewenst. Eind 1992 kon toch met de inrichting worden begonnen. Met de beheerders van Buitenzorg werd een goed werkbaar mix verzonnen. Op de begane grond verzezen halverwege 1993 een informatiebalie voor de kampeerders en een kleine Scoutshop. Boven vorderde de inrichting. Op zaterdag 6 november 1993 volgde dan eindelijk de feestelijke opening door de commissaris van de provincie Utrecht, jhr. Beelaerts van Blokland, die ook lid was van de Raad der vereniging. Een prachtig besluit van 20 mooie jaren.

1993-2013, de mooiste 20 jaren

aug 1993, foto Scouting Magazine

De oorspronkelijke collectie betrof alleen de N.P.V. Die moest vanzelfsprekend worden uitgebreid met herinneringen aan de andere 3 verenigingen: de meisjes van het

Padvindstersgilde en de leden van de Rooms-katholieke Verkenneren en Gidsen. Ook de band met de wereldbeweging diende zichtbaar te zijn en de link met de huidige, jonge en moderne vereniging Scouting Nederland overduidelijk. Daarnaast was gezocht naar voorwerpen die herinnerden aan heel vroeg of wat later aangesloten organisaties zoals NPB, NPO, PVN, Leger des Heils, Driehoeksmeisjes en noem maar op. Denk daarnaast aan speciale speltakken als zeeverkenneren, waterpadvindsters, luchtverkenneren. Vanaf het begin was het al dringen in het oude koetshuis om van alles iets te kunnen tonen.

Wie het museum rondwandelde volgde een logische route. Altijd van links naar rechts langs het ontstaan van de beweging, *de komst naar Nederland*, de ontwikkeling hier, de internationale contacten en het eindresultaat: de grote, gemengde vereniging van nu. In het begin was de kijkdoos een vondst: zie jezelf in een uniform uit 1911, en de telefoon waar Baden-Powell zelf je vertelde hoe het begon. Populair was ook de mogelijkheid om 360 graden rond te kijken op de Wereld Jamboree van 1937. Bij de renovatie van 2003 werden die aandachtstrekkers vervangen door computers die volautomatisch beelden vertonen van vroeger en nu, van ver af en dichtbij. De etalagepoppen zijn in aantal uitgebreid en dragen regelmatig andere

uniformen. Op de internationale afdeling is de verzameling insignes van Wereld Jamborees inmiddels compleet en up to date en wordt de vitrine met vertalingen van *Scouting for Boys* vaak ververst met nieuwe aanwinsten. Scouting Nederland bestaat inmiddels 40 jaar. Dat is intussen al bijna net zo lang als de hele padvinderij bestond toen het museum in de Zeestraat opende. Ook die eigentijdse afdeling moest dus al diverse malen worden voorzien van nieuwe uniformen, insignes en documentatie.

Alles is 20 jaar lang met zorg bijgehouden en dankzij giften en aankopen uitgebreid. Jaarlijks is er een thema-expositie over een onderwerp waar we veel van weten en hebben, maar waarvoor in de vaste opstelling geen of te weinig ruimte is. We beleven veel plezier van de in 1985 opgerichte NVVSO, de Nederlandse Vereniging van Verzamelaars van Scouting Objecten. De leden van deze club zijn regelmatig op bezoek, houden ruildagen en informatiemeeTINGS in het museum en hebben inmiddels vele vrijwilligers en bestuursleden geleverd. Actieve scouts, die niet alleen ervaring hebben met de jeugd van nu, maar ook gespecialiseerde kennis van de diverse objecten die in onze historische of eigentijdse collectie thuishoren.

Scouting musea zijn vandaag-de-dag geen uitzondering meer. We onderhouden goede contacten met collega-musea in binnen- en buitenland. In al die jaren en met al die mensen hebben we de geschiedenis van onze beweging duidelijker gemaakt. Nog beter dan voorheen beseffen we het bijzondere ervan. We blijven bezig om de waarden van scouting en het plezier ervan door te geven aan komende generaties.

Jan van der Steen

Bezoek nieuwe directeur Scouting Nederland Jan Koehoorn op 3 juli 2013

Sinds 15 mei 2013 heeft Scouting Nederland een nieuwe directeur, Jan Koehoorn, opvolger van Willemien Meershoek. Op 3 juli bezocht hij ons museum. Jan komt niet uit Scouting, toch had hij zich goed ingelezen en vond hij het erg leuk om de tentoonstelling te zien en zeker de "vroege periode" had zijn belangstelling. We hopen dat hij ons een warm hart blijft toedragen.

Foldèr

Ingesloten treft u allen onze nieuwe folder, mede ontwikkeld door ons Landelijk Scoutingbureau, in de stijl, die Scouting Nederland anno 2013 voor hun propaganda materiaal heeft. SN betaalde de drukkosten, waarvoor hartelijk dank!

Bezoekers en giften

Tijdens het afgelopen kampeerseizoen zijn er verschillende Nederlandse en Buitenlandse groepen op bezoek geweest. O.a. een groep van 400 Deense Scouts die op Buitenzorg kampeerden. Ook een aantal Duitse, Engelse en Ierse Scouts hebben ons museum bezocht.

De afgelopen periode hebben we weer vele giften mogen ontvangen. Opvallend waren een aantal oude groepsvlaggen uit Amsterdam, zowel van de NPV als van de NPG. Leuke aanwinst. Naast heel veel boeken, ook weer een aantal fotoalbums en logboeken.

Van de afgelopen Roverway 2013 kregen we ook een aantal leuke dingen, zoals een das en insignes. Alle gevers hartelijk dank.

Verslag gelezen logboeken

In het vorig nummer van het Bulletin beschreef Hans van Spanning de door hem voor het museum geïnventariseerde logboeken van de Loreto Luchtverkenner. Naast deze collectie zonden we hem, als vervolg op de twee eerder beschreven

series, nog 24 andere logboeken ter inventarisatie. In dit artikel geeft hij zijn indrukken weer van deze stukken.

In deze derde serie logboeken troffen we opnieuw enkele fraaie exemplaren aan. Het meest verrassend was voor mij een logboek met de persoonlijke aantekeningen die hopman G. Folmer uit Arnhem maakte onmiddellijk na de bevrijding van de Gelderse hoofdstad.

Het betreft hier de lotgevallen van de Maarten van Rossemgroep. Tijdens de bezetting was men in het geheim doorgegaan.

Daarbij is de naam gewijzigd in Hopman Folmergroep.

Het logboek is geschreven in de periode van 16 april tot 7 november 1945. Gedurende deze maanden zette hopman Folmer zich in voor het bij elkaar brengen van de welpen en verkenners die, als gevolg van evacuatie tijdens de slag om Arnhem, sterk verspreid waren geraakt. In het door Folmer samengestelde verslag is een overzicht opgenomen van namen en adressen van de leden. Daarbij werd tevens aangetekend: godsdienst en -typerend voor de periode na de bevrijding- de beschikbaarheid van een fiets.

Als gevolg van de grote toeloop van jongens werd de groep in het najaar van 1945 gesplitst. Een deel kreeg opnieuw de naam Maarten Van Rossemgroep. Daarnaast ontstond de Airbornegroep.

Hopman Folmer komt in deze aantekeningen naar voren als een man van actie en daadkracht. Uit het logboek blijkt dat zijn optreden soms bij de leiding van andere groepen een zekere weerstand opriep.

Voor een deel hield dit kennelijk verband met het doorgaan van de M. van Rossemgroep in de oorlog onder de naam van hopman Folmer.

Op 26 mei 1945 noteert hij dat degenen die in de oorlog het minst presteerden thans de meeste praat hebben. Om meer spirit in de groep te krijgen werd de naam M. van Rossem, in overleg met enkele anderen, gewijzigd in Hopman Folmergroep. Thans, niet tijdens de oorlog, wordt dit, aldus Folmer, enigszins 'eigendunkelijk' genoemd.

In het logboek wordt van de reserves tegen Folmer een typerend voorbeeld genoemd. In het voorjaar van 1945 maakte oubaas Oosterlee, voorzitter van de Nationale Padvinderraad een rondreis door bevrijd gebied. Folmer tekende aan dat hij aanvankelijk voor dit gesprek niet was uitgenodigd 'omdat men zijn adres niet wist'. Op 29 april 1945 zou Folmer met leiders van andere groepen naar Oosterlee toegaan. Blijkens de aantekeningen waren de andere leiders echter al vertrokken toen

hij even was terug gegaan om zijn verblijf pas op te halen.

In eigen kring genoot Folmer veel waardering. Hij nam op 11 februari 1954 als oubaas afscheid van de Maarten van Rossemgroep. In het logboek trof ik een receptieboekje aan dat bij zijn afscheid is bijgehouden..

4^e World Rover Moot

Een fraai document vormt het verslag dat drie Nederlandse voortrekkers Alfred Hamburg, Otto Hamburg en Hans van Gorkum maakten van hun deelname aan de 4^e World Rovermoot die van 2 tot 12 augustus 1949 in Noorwegen

werd gehouden. De dagelijkse rapportages zijn getypt, ingebonden en voorzien van een stevige omslag. Opvallend is de beschrijving van een zeer zware hike door het gletsjergebied. Een aardige anekdote biedt de mededeling dat bij de officiële opening geen Nederlandse vlag aanwezig bleek te zijn. De Nederlandse delegatie leende een vlag van Luxemburg.

Hans van Spanning

Het Scouting Museum is open:

Van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur open. Komt u op bezoek met een groep van 15 of meer personen, dan ontvangen wij u ook graag op andere uren, maar alleen na tijdige afspraak via telefoon 030 2717906 van Adri Saltzherr of mail museumbaarn@scouting.nl. Ons adres is: Scouting Labelterrein Buitenzorg, Amsterdamsestraatweg 51, 3744 MA Baarn zie ook onze website: www.nationaalmuseum.scouting.nl

Contributie vrienden

De vrienden (en vriendinnen) van ons museum vragen wij hun bijdrage voor 2014 (€ 20,-) over te maken naar onze bankrekening IBAN:NL40RABO130025410 en BIC:RABONL2U t.n.v. Stichting Scouting Museum te Baarn. Hartelijk dank voor uw steun. Donaties en giften zijn zeer welkom. Deze vallen onder de ANBI regeling.

Scouting Museum Bulletin

Redactie: Kees Ribbens en Adri Saltzherr- van den Berg

Administratie: Adri Saltzherr - van den Berg, Hof van Transwijk 153, 3526 XA Utrecht